ב ס ״ ד

מיסודו של
מרן מוהרא״ש זי״ע

בנשיאות מו״ר
הרה״צ ר׳
יצחק שמואל
אהרן לעזער
שליט״א

גליון מס
112

בהיכלו

פרשת **פקודי** תשפ״ד

// רַק תָּשִׂים יָד

שִׂיחָה נִפְלָאָה מוּבֵאת מֵרַבִּי נָתָן עַל תְּפִלַּת "וְהֶסֵּר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ", יֵשׁ שָׂטָן שֶׁל "לְפָנֵינוּ", בְּמֶתֶק לָשׁוֹן, הוּא מְנַסֶּה לְהַמְתִּיק לָנוּ אֶת הָרַעַל, דְּבָרִים שֶׁבֶּאֱמֶת קָשִׁים לָנוּ נִרְאִים פִּתְאוֹם נוֹצְצִים לִשְׁעָתָם, וְהִנֵּה אָכֵן נָפַלְנוּ בִּרְשָׁתוֹ, פֹּה מַגִּיעַ יֵצֶר הָרַע חָדָשׁ, מְסָכָּן הַרְבֵּה יוֹתֵר - **הַשָּׂטָן שֶׁל "מֵאַחֲרֵינוּ"** - אַחֲרֵי הַנְּפִילָה: "אַתָּה אָבוּד, כְּלִי שָׁבוּר חֲסַר תַּקָּנָה, תִּרְאֶה אֵיךְ לֹא יָכְלְתָּ לַעֲמֹד בִּנְסָיוֹן".

"הַיֵּצֶר הָרַע מִתְלַבֵּשׁ בְּמִצְוָות" אָמַר רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ, דְּבָרָיו שֶׁל הַשָּׂטָן הַזֶּה מִתְקַבְּלִים הַרְבֵּה יוֹתֵר בְּמְהִירוּת מֵאֲשֶׁר הַנְּסָיוֹן הַקּוֹדֵם, הָאָדָם בְּעַצְמוֹ נוֹפֵל בְּקַלּוּת לְעַצְבוּת הַמְיֻאֶשֶׁת הַזּוֹ.

וְזוֹ בְּדִיּוּק עֻצְמָתוֹ הָעַרְמוּמִית, **וְכִי רָצָה הוּא נְפִילָה אַחַת חַד פַּעֲמִית? נְפִילָה זוֹ, שֶׁל יֵאוּשׁ וַעֲזִיבַת הָרָצוֹן לְהִתְחִיל מֵחָדָשׁ, בְּדִיּוּק זֶה כָּל הַכַּוָּנָה**, עַכְשָׁו כְּבָר לֹא תֵּדַע מִכּוֹחוֹתֶיךָ הָעֲצוּמִים לְהַגִּיעַ לְחַיִּים טוֹבִים.

> וְזוֹ בְּדִיּוּק עֻצְמָתוֹ הָעַרְמוּמִית, וְכִי רָצָה הוּא נְפִילָה אַחַת חַד פַּעֲמִית? נְפִילָה זוֹ, שֶׁל יֵאוּשׁ וַעֲזִיבַת הָרָצוֹן לְהִתְחִיל מֵחָדָשׁ, בְּדִיּוּק זֶה כָּל הַכַּוָּנָה, עַכְשָׁו כְּבָר לֹא תֵּדַע מִכּוֹחוֹתֶיךָ הָעֲצוּמִים לְהַגִּיעַ לְחַיִּים טוֹבִים

מָה רוֹצִים מֵאִתָּנוּ בָּאֱמֶת? הֲרֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בָּרָא מַלְאָךְ - הַיֵּצֶר הָרַע, כּוֹחוֹתָיו הֵם שְׁמֵימִיִּים, הוּא אָמוּן עַל הַמְּלָאכָה לָתֵת לָנוּ נְסִיוֹנוֹת, בְּכָל מִינֵי תַּחְבּוּלוֹת וְעֵצוֹת, הוּא תּוֹפֵס אוֹתָנוּ בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים, מָה רוֹצִים מֵאֲנָשִׁים בָּשָׂר וָדָם כְּמוֹנוּ, יֵשׁ לָנוּ בְּכָלָל כֹּחַ לַעֲמֹד מוּלוֹ?

בַּגְּמָרָא בְּקִדּוּשִׁין (ל, ע״ב) מוּבָא: "יִצְרוֹ שֶׁל אָדָם מִתְגַּבֵּר עָלָיו בְּכָל יוֹם וְכוּ', וְאִלְמָלֵא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עוֹזְרוֹ אֵין יָכוֹל לוֹ", אִם אָדָם חוֹשֵׁב שֶׁבְּיָדוֹ לְהִתְגַּבֵּר, הוּא בְּטָעוּת גְּדוֹלָה, הַהַצְלָחָה תָּבוֹא מִיָּד כְּשֶׁתָּבִין שֶׁהַכֹּחַ שֶׁלְּךָ בָּא מֵהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, תִּפְתַּח אֶת פִּיךָ וּבְמִילוֹתֶיךָ הַפְּשׁוּטוֹת תְּבַקֵּשׁ סִיּוּעַ: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תַּעְזֹר לִי, אֲנִי רוֹצֶה!", רָצוֹן חַיִּים, בְּלִי רָצוֹן תֵּשֵׁב מִיְּאָשׁ וְלֹא תַּגִּיעַ לִשׁוּם מָקוֹם.

הַשְּׁאֵלָה הִיא לֹא לָמָּה יֵשׁ לָנוּ יֵצֶר הָרַע, הֲרֵי זֶה רָצוֹן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא... **הַשְּׁאֵלָה הִיא אִם אֲנַחְנוּ עוֹשִׂים מַה שֶּׁאֲנַחְנוּ כֵּן יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת.**

// הוּקַם מֵאֵלָיו

בְּפָרָשָׁתֵנוּ מַגִּיעָה מְלֶאכֶת בְּנִיַּת הַמִּשְׁכָּן לְסִיּוּם, כָּעֵת מְבִיאִים אֶת כָּל הַקְּרָשִׁים לְמֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וְהוּא צָרִיךְ לַהֲקִימָם, מֵבִיא רַשִׁ"י, שֶׁהַקְּרָשִׁים הָיוּ כֹּה כְּבֵדִים, שֶׁלֹּא הָיָה בְּיַד אָדָם לַהֲקִימָם!, 'אָמַר מֹשֶׁה לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: "אֶפְשָׁר הֲקָמָתוֹ עַל יְדֵי אָדָם?", אָמַר לוֹ: "עֲסֹק אַתָּה בְּיָדְךָ, נִרְאֶה כְּמִקְיְמוֹ וְהוּא נִזְקָף וְקָם מֵאֵלָיו", וְזֶהוּ שֶׁנֶּאֱמַר - "הוּקַם הַמִּשְׁכָּן" - הוּקַם מֵאֵלָיו'.

הָבָה נִתְבּוֹנֵן - מַה הַלִּמּוּד מִזֶּה בְּשִׁבְיִלֵנוּ? וְכֵן - אִם הַמִּשְׁכָּן מִמֵּילָא הוּקַם מֵאֵלָיו, לְכְאוֹרָה כָּל אֶחָד הָיָה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת זֹאת, מַדּוּעַ זֶה הָיָה צָרִיךְ לְהֵעָשׂוֹת דַּוְקָא עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ?

הַמִּשְׁכָּן - בְּנִיַּת הַקְּדֻשָּׁה, הוּא בֶּאֱמֶת דָּבָר לֹא פָּשׁוּט בְּכָלָל, מִי יֵשׁ לוֹ אֶת הַכֹּחַ לָזֶה? וְאָכֵן **רֹב הָאֲנָשִׁים נִשְׁאָרִים עִם הַקּוּשְׁיָא...**

מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, בָּא עִם גִּישָׁה אַחֶרֶת לְגַמְרֵי, הוּא יוֹדֵעַ מֵרֹאשׁ - בְּלִי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לֹא הוֹלֵךְ שׁוּם דָּבָר, **אֲבָל - וּפֹה טָמוּן כָּל הַהֶבְדֵּל - לִי אֵין כֹּחַ, אֲבָל יֵשׁ לִי אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא! אֲנִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת מַה שֶּׁאֲנִי כֵּן יָכוֹל, וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יַעֲשֶׂה אֶת שֶׁלּוֹ!**

הַצַּדִּיק, וְכָל מִי שֶׁמְּקַבֵּל אֶת הַדַּעַת שֶׁלּוֹ, לֹא בּוֹרַח, הוּא נִכְנָס עִם כָּל הַכֹּחַ שֶׁלּוֹ, וְאוֹמֵר לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: **"רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, לִי אֵין כֹּחַ, אֲבָל אַתָּה רוֹצֶה שֶׁאֲנִי אָקִים אֶת זֶה"**, וְאָז הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְגַלֶּה לוֹ אֶת הַסּוֹד: "שִׂים רַק אֶת הַיָּד, וְתִרְאֶה שֶׁזֶּה יָקוּם מֵאֵלָיו", תַּעֲשֶׂה מַה שֶּׁאַתָּה יָכוֹל, תַּחְטֹף כַּמָּה לְמוּדִים שֶׁאַתָּה יָכוֹל כָּל יוֹם, פֶּרֶק מִשְׁנָיוֹת, דַּף גְּמָרָא, שְׁנַיִם מִקְרָא וְכוּ', תִּמְסֹר נַפְשְׁךָ לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן כָּל הַתְּפִלּוֹת, וְהָעִקָּר - תִּפְתַּח אֶת הַפֶּה וּתְבַקֵּשׁ כַּמָּה דַּקּוֹת כָּל יוֹם: **"רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי לֹא יָכוֹל בִּלְעָדֶיךָ, תַּעְזֹר לִי!"**.

(עַל פִּי אִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל - שִׂיחַת יוֹם רְבִיעִי פָּרָשַׁת פְּקוּדֵי תשפ״ב)

נחלת

תַּבְלִין מְיֻחָד

סֵפֶר מוֹהֲרָא״ש זַ״ל:

מִסְפָּרִים מֵאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהָיָה בָּלָן (שִׁקּוּרִין מִקְוֶה אִיד), וְהָיָה רָגִיל לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּשָׁעָה שֶׁעָשָׂה מִקְוֶה נִקְיָה (פְּרִישָׁע מִקְוֶה): **"רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, כָּל מִי שֶׁיִּטְבֹּל בְּמִקְוֶה זֶה שֶׁיִּהְיֶה לוֹ הַרְהוּר תְּשׁוּבָה וְיִמְשֹׁךְ לְבָבוֹ אֵלֶיךָ יִתְבָּרַךְ".**

וְכַאֲשֶׁר סִפַּרְתִּי אֶת זֶה לְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, עָנָה וְאָמַר לִי: מָה זֶה חִדּוּשׁ אֶצְלְךָ?! הִנֵּה לְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָיְתָה מִסְעָדָה וְהוּא הָיָה רָגִיל לֶאֱכֹל שָׁם, וְכַמָּה פְּעָמִים שָׁאַל אוֹתוֹ: "לָמָּה אֲנִי מַרְגִּישׁ טַעַם מְיֻחָד בָּאֹכֶל שֶׁלְּךָ, וּבִרְכַּת הַמָּזוֹן שֶׁלִּי הִיא בְּחִיּוּת וּבְהִתְעוֹרְרוּת וּדְבֵקוּת?" וְהֵשִׁיב לוֹ בְּשׂוֹחֵק קַל... יֵשׁ לִי תַּבְלִין אֶחָד שֶׁאֲנִי מַכְנִיס בַּמַּאֲכָלִים... וּכְשֶׁהִתְחִיל לְהִתְעַקֵּשׁ: "מַהוּ הַתַּבְלִין שֶׁלְּךָ?" הֵשִׁיב לוֹ בְּתָמִימוּת וּבְפַשִׁיטוּת: "הַתַּבְלִין שֶׁלִּי הוּא הִתְבּוֹדְדוּת, כְּשֶׁאֲנִי מְבַשֵּׁל אֶת הַמַּאֲכָלִים, אֲנִי מְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מֵאֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁמִּי שֶׁיֹּאכַל אֶת הַמַּאֲכָלִים - שֶׁיִּתְעוֹרֵר לִבּוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְיָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה".

(אילן החיים צג)

דיבור אחד

עַל יְדֵי הָרְקוּדִין וְהַהִתְנוֹעוֹת שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה בַּגּוּף, נִתְעוֹרֵר לְךָ שִׂמְחָה.

(סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת שִׂמְחָה א, ח)

עַל יְדֵי קְדֻשַּׁת דַּעְתּוֹ שֶׁל אָדָם אֶפְשָׁר לוֹ לְהַשְׁכִּין הַשְּׁכִינָה אֶצְלוֹ

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ, יוֹם ו' עֶרֶב שַׁבַּת קֹדֶשׁ לְסִדְרַ פְּקוּדֵי - חֲזַק ב' דְּרָאשׁ חֹדֶשׁ אֲדָר שֵׁנִי ה'תשפ"ב

הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַגָּרִים בִּיבְנֵאל עִיר בְּרִסְלֶב, עִיר הַשִּׂמְחָה, וְדֵי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הוי"ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

הַשַּׁבָּת קוֹרִין פָּרָשַׁת פְּקוּדֵי - חֲזַק, וּבוֹ אֲנַחְנוּ מְסַיְּמִים אֶת סֵפֶר שְׁמוֹת, שֶׁהוּא סֵפֶר גְּאֻלָּתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וַהֲקָמָתָן לְעַם קָדוֹשׁ בְּמַתַּן תּוֹרָה, וְעַכְשָׁו בְּפָרָשָׁה זֹאת הוּא הַסִּיּוּם וְהַגְּמָר שֶׁל הֲקָמַת הַמִּשְׁכָּן שֶׁזֶּה הָיָה הַתַּכְלִית שֶׁל הַגְּאֻלָּה, שֶׁתִּשְׁרֶה הַשְּׁכִינָה בְּתוֹכָם, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת כה ח) **וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם**, וְעִקַּר הַכַּוָּנָה שֶׁיִּזְכֶּה כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לְהַרְגִּישׁ אֶת הַשְּׁרָאַת הַשְּׁכִינָה בְּתוֹכוֹ וּבְקִרְבּוֹ, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מובא בַּשְּׁלָ"ה הַקָּדוֹשׁ שַׁעַר הָאוֹתִיּוֹת אוֹת ק' - קְדֻשָּׁה) **וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם, בְּתוֹכוֹ** לֹא נֶאֱמַר אֶלָּא **בְּתוֹכָם**, בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, וְזֶה שַׁיָּךְ לְכָל אֶחָד בְּמֶשֶׁךְ כָּל הַדּוֹרוֹת, אֲפִלּוּ כְּשֶׁאֵין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם בְּפֹעַל מַמָּשׁ, אֲבָל עַל יְדֵי דְּבֵקוּתוֹ אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּטָהֳרַת דַּעְתּוֹ וּבַעֲבוֹדַת הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה וּמִצְווֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, עַל יְדֵי זֶה שׁוֹרָה הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה בְּקִרְבּוֹ מַמָּשׁ, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת לג ע"א) כָּל אָדָם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דֵּעָה כְּאִלּוּ נִבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּיָמָיו. נִמְצָא שֶׁהֲקָמַת הַמִּשְׁכָּן שַׁיָּךְ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מַמָּשׁ.

וְזֶה מֻרְמָז בְּפָרָשָׁתֵנוּ (שְׁמוֹת לח כא) **אֵלֶּה פְקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכַּן הָעֵדֻת אֲשֶׁר פֻּקַּד עַל פִּי מֹשֶׁה וְגוֹ'**, וְדִקְדֵּק רַשִׁ"י עַל כֶּפֶל הַלָּשׁוֹן הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכָּן, עַיֵּן שָׁם, וּלְפִי הַנַּ"ל יֵשׁ לוֹמַר שֶׁמְּרֻמָּז בֵּין עַל הַמִּשְׁכָּן שֶׁבָּנוּ בְּפֹעַל מַמָּשׁ, וּבֵין עַל הַמִּשְׁכָּן שֶׁנִּבְנָה עַל יְדֵי הַדַּעַת שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, שֶׁזֶּהוּ **מִשְׁכָּן הָעֵדֻ"ת** הֵינוּ **מִשְׁכָּן הַדַּעַ"ת**, כִּי עַל יְדֵי קְדֻשַּׁת דַּעְתּוֹ שֶׁל אָדָם אֶפְשָׁר לוֹ לְהַשְׁכִּין הַשְּׁכִינָה אֶצְלוֹ, וּבִתְנַאי, **אֲשֶׁר פֻּקַּד עַל פִּי מֹשֶׁה**, כִּי הָעִקָּר לְקַשֵּׁר עַצְמוֹ אֶל מֹשֶׁה שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וְהַדַּעַת שֶׁל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל יְדֵי הִתְקַשְּׁרוּת אֶל צַדִּיקִים זוֹכִים לְהַגִּיעַ לִשְׁלֵמוּת הַדַּעַת וְאֶל כָּל טוּב אֱמֶתִּי וְנִצְחִי.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! נִכְנַסְנוּ הַיּוֹם לְתוֹךְ **חֹדֶשׁ אֲדָר שֵׁנִי**, שֶׁהוּא הַחֹדֶשׁ שֶׁל חַג פּוּרִים הַקָּדוֹשׁ, שֶׁהֵם יְמֵי נִסִּים לְיִשְׂרָאֵל, **הַחֹדֶשׁ אֲשֶׁר נֶהְפַּךְ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה וּמֵאֵבֶל לְיוֹם טוֹב** (אֶסְתֵּר ט כב), בּוֹאוּ נָא וְנִנָּצֵל יָמִים קְדוֹשִׁים אֵלּוּ בְּהַרְבֵּה תְּפִלָּה וּבַקָּשָׁה אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁנִּזְכֶּה לִרְאוֹת בִּישׁוּעַת ה' בְּכָל הָעִנְיָנִים, וְשֶׁנִּזְכֶּה לִהְיוֹת שְׂמֵחִים עִם שִׂמְחַת יַהֲדוּתֵנוּ וְיִהְיוּ כָּל יָמֵינוּ יָמִים טוֹבִים מְלֵאִים עִם אוֹר זִיו וְחִיּוּת דְּבֵקוּת אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְכֹחַ תְּפִלּוֹתֵינוּ וְשִׂמְחָתֵנוּ נִזְכֶּה לִרְאוֹת נִסִּים וְנִפְלָאוֹת אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה עִמָּנוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לִבֵּנוּ בִּישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמְאַחֵל לָכֶם שַׁבַּת שָׁלוֹם וּמְבֹרָךְ וְחֹדֶשׁ טוֹב וְשָׂמֵחַ!

יצחק שאול הרצין ליעניץ

שו"ת ברסלב

מאת מוהרא"ש זי"ע

לְהַרְבִּיץ אוֹ לֹא?

לִכְבוֹד הַגָּאוֹן הַגָּדוֹל, שָׁלוֹם רַב.

לִבְנִי כְּשֶׁנָּה הִתְחַלְתִּי לַעֲבֹד כִּמְלַמֵּד בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, וּבָרוּךְ הַשֵּׁם אֲנִי חָשׁ סִיּעָתָא דִשְׁמַיָּא בַּעֲבוֹדָה הַקְּדוֹשָׁה.

אֵיךְ מְקַיְּמִים בְּדוֹרֵנוּ אֶת הַפָּסוּק "חוֹשֵׂךְ שִׁבְטוֹ שׂוֹנֵא בְנוֹ", הֲרֵי בְּדוֹרֵנוּ כִּבֵּר אָסוּר לְהַכּוֹת אֶת הַתַּלְמִידִים בְּשׁוּם פָּנִים וְאֹפֶן אֲפִלּוּ שֶׁזֶּה לְמַטְרוֹת מִשְׁמַעַת וְחִנּוּךְ?

תשובה

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם ו' עֶרֶב שַׁבַּת קֹדֶשׁ לְסִדְרַ אֱמֹר ב' אִיָּר ה'תשע"ד

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נ"י

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הֵחָכָם מִכָּל אָדָם אָמַר (מִשְׁלֵי י"ג כ"ד) "חוֹשֵׂךְ שִׁבְטוֹ שׂוֹנֵא בְנוֹ וְאֹהֲבוֹ שִׁחֲרוֹ מוּסָר", וְדָרְשׁוּ עַל זֶה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִדְרַשׁ מִשְׁלֵי פָּרָשָׁה י"ג): וְכִי יֵשׁ אָדָם שֶׁשּׂוֹנֵא בְּנוֹ? אֶלָּא מִתּוֹךְ שֶׁאֵין מוֹכִיחוֹ עַל הַתּוֹרָה וְהַחָכְמָה וְדָרֵךְ אֶרֶץ עָתִיד לְשָׂנְאוֹתוֹ, אֲבָל אִם מוֹכִיחוֹ נַעֲשָׂה אוֹהֲבוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר "וְאוֹהֲבוֹ שִׁחֲרוֹ מוּסָר". וְכֵן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מִתּוֹךְ שֶׁהוּא אוֹהֵב אֶת הַצַּדִּיקִים מְיַסְּרָן בָּעוֹלָם הַזֶּה בְּיִסּוּרִין וּבְשִׁעְבּוּד מַלְכֻיּוֹת כְּדֵי שֶׁתְּהֵא לָהֶם לְכַפָּרַת עָוֹן; מַשְׁמָע מִדִּבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים שֶׁצְּרִיכִים לְהַכּוֹת אֶת בָּנוֹ כְּדֵי לְהוֹלִיכוֹ עַל הַדֶּרֶךְ הַנְּכוֹנָה, וְכֵן דָּרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סַנְהֶדְרִין ע:) עַל הַפָּסוּק (מִשְׁלֵי ל"א א'): "אֲשֶׁר יִסְּרָתּוּ אִמּוֹ" - אָמַר רַבִּי יוֹנָתָן מִשּׁוּם רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי: מְלַמֵּד שֶׁכָּפָאַתּוּ אִמּוֹ עַל הָעַמּוּד וְאָמְרָה לוֹ "מַה בְּרִי וּמַה בַּר בְּטָנִי וּמָה בַּר נִדָּרַי מַה בְּרִי", הַכֹּל יוֹדְעִים שֶׁאָבִיךָ יְרֵא שָׁמַיִם הָיָה, עַכְשָׁו יֹאמְרוּ אִמּוֹ גָּרְמָה לוֹ; הֲרֵי בַּת שֶׁבַע אִמּוֹ שֶׁל שְׁלֹמֹה כְּפָאַתּוּ עַל הָעַמּוּד וְיִסְּרַתּוּ וְכוּ'.

עִם כָּל זֹאת מְבֹאָר בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ (יוֹרֶה דֵּעָה תַּלְמוּד תּוֹרָה סִימָן רמ"ה סָעִיף י"ג): לֹא יַכֶּה אוֹתוֹ הַמְלַמֵּד מַכַּת אוֹיֵב מוּסָר אַכְזָרִי, לֹא בְּשׁוֹטִים וְלֹא בַּמַּקֵּלָה, אֶלָּא בִּרְצוּעָה קְטַנָּה; הֲרֵי שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ שֶׁאֲפִלּוּ אִם כְּבָר צְרִיכִים לְהַכּוֹת אָסוּר לְהַכּוֹת מַכַּת אַכְזָרִיּוּת וְכוּ', וְיָדוּעַ שֶׁרַבֵּנוּ זַ"ל הִקְפִּיד מְאֹד מְאֹד לֹא לְהַכּוֹת אֶת הַיְלָדִים בְּשׁוּם פָּנִים וְאֹפֶן יִהְיֶה מַה שֶּׁיִּהְיֶה וְכוּ', וְאוֹמְרִים בְּשֵׁם מוֹהֲרַנַ"תְּ זַ"ל שֶׁפַּעַם אַחַת שָׁאֲלוּ אוֹתוֹ: הֲרֵי כְּתִיב "חוֹשֵׂךְ שִׁבְטוֹ שׂוֹנֵא בְנוֹ"? עָנָה וְאָמַר: לֹא כָּתוּב שֶׁמַּכִּים אוֹתוֹ, אֶלָּא מַרְאֶה לוֹ שִׁבְטוֹ וּכְבָר יָבִין הַבֵּן שֶׁצָּרִיךְ לְהִשְׁתַּנּוֹת וְכוּ'.

עַל כָּל פָּנִים, אֵיךְ שֶׁהוּא, הַמְּצִיאוּת הֲרֵאָתָה שֶׁכְּשֶׁהַמְלַמֵּד מַכֶּה אֶת הַיְלָדִים, הַיְלָדִים מִתְמָרְדִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְכוּ', וְנִכְנָסִים בְּלַחַץ וּמִתְפָּרְאִים יוֹתֵר וְכוּ', עַד שֶׁדַּיְקָא אֵלּוּ הַיְלָדִים שֶׁקִּבְּלוּ מַכּוֹת הֵם אֲשֶׁר יוֹצְאִים לְתַרְבּוּת רָעָה רַחֲמָנָא לִצְלָן.

וּבֶאֱמֶת אִם מִתְבּוֹנְנִים הֵיטֵב לָמָּה מְלַמֵּד מַכֶּה אֶת הַיְלָדִים, רוֹאִים שֶׁזֶּה מִפְּנֵי שֶׁהוּא עַצְבָּנִי אוֹ שֶׁעוֹבֵרֶת עָלָיו עֲנִיּוּת וַדַּחֲקוּת וְכוּ', אוֹ שֶׁהָיְתָה לוֹ מְרִיבָה עִם אִשְׁתּוֹ וְכוּ', אוֹ שֶׁיֵּשׁ לוֹ לַחַץ וּדְחָק וְכוּ', וַאֲזַי הוּא מוֹצִיא אֶת הָעֲצַבִּים שֶׁלּוֹ עַל הַיְלָדִים וְכוּ', וּמָה הֵם חַיָּבִים עַל הַצָּרוֹת שֶׁלּוֹ? וְלָכֵן מְלַמֵּד שֶׁמַּכֶּה זֶה מַרְאֶה שֶׁהוּא מְלַמֵּד בְּעָיָתִי, וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בָּבָא בַּתְרָא כ"א:) עַל הַפָּסוּק (יִרְמְיָה מ"ח י'): "אָרוּר עוֹשֵׂה מְלֶאכֶת הוי"ה רְמִיָּה" - זֶה שֶׁמַּזְנִיחַ אֶת הַתַּלְמִידִים. וְכָתַב הָרַמְבַּ"ם (פֵּרֶק ב' מֵהִלְכוֹת תַּלְמוּד תּוֹרָה הֲלָכָה ג'): מְלַמֵּד הַתִּינוֹקוֹת שֶׁהוּא מְנִיחַ הַתִּינוֹקוֹת וְיוֹצֵא, אוֹ שֶׁהוּא עוֹשֶׂה מְלָאכָה אַחֶרֶת עִמָּהֶן, אוֹ שֶׁהוּא מִתְרַשֵּׁל בְּלִמּוּדָן, הֲרֵי זֶה בִּכְלָל "אָרוּר עוֹשֵׂה מְלֶאכֶת הַשֵּׁם רְמִיָּה", לְפִיכָךְ אֵין רָאוּי לְהוֹשִׁיב מְלַמֵּד אֶלָּא בַּעַל יִרְאָה מָהִיר לִקְרוֹת וּלְדַקְדֵּק; וְכֵן מוּבָא בַּשֻּׁלְחָן עָרוּךְ (יוֹרֶה דֵּעָה סִימָן רמ"ה סְעִיף ט"ז): "וְאֵין לְמַלֵּמֵד לִנְעוֹר בַּלַּיְלָה יוֹתֵר מִדַּאי, שֶׁלֹּא יִהְיֶה עָצֵל בַּיּוֹם לִלְמֹד, וְכֵן לֹא יִתְעַנֶּה אוֹ לַעֲצֹר בְּמַאֲכָל וּמִשְׁתֶּה אוֹ לֶאֱכֹל וְלִשְׂתּוֹת יוֹתֵר מִדַּאי, כִּי כָּל אֵלּוּ הַדְּבָרִים גּוֹרְמִים שֶׁלֹּא יוּכַל לִלְמֹד הֵיטֵב, וְכָל הַמְשַׁנֶּה יָדוֹ עַל הַתַּחְתּוֹנָה וּמְסַלְקִין לֵיהּ"; וְלָכֵן אִם מְלַמֵּד מַכֶּה אֶת הַתַּלְמִידִים, עָדִיף שֶׁהוּא יֵלֵךְ לַעֲבֹד בְּמַשָּׂאִית זֶבֶל, שֶׁשָּׁמָּה צְרִיכִים לָקַחַת אֶת פַּחֵי הַזֶּבֶל וְלִזְרֹק אֶת זֶה בְּתוֹךְ הַמַּשָּׂאִית וְאַחַר כָּךְ לִזְרֹק אֶת זֶה חֲזֵרָה אֶל הַמָּקוֹם שֶׁלָּקְחוּ מִשָּׁם וְכוּ', כִּי אִם אֵין לוֹ מָה לַעֲשׂוֹת עִם יָדָיו, עָדִיף שֶׁיַּכְנִיס אֶת הָעֲצַבִּים שֶׁלּוֹ בְּפַחֵי הַזֶּבֶל וְכוּ', וְלֹא לְהוֹצִיא אֶת הָעֲצַבִּים עַל הַיְלָדִים.

אִי אֶפְשָׁר לְהַצְלִיחַ עִם הַיְלָדִים אֶלָּא עַל יְדֵי סַבְלָנוּת, וּצְרִיכִים סַבְלָנוּת גְּדוֹלָה עִם כָּל תַּלְמִיד וְתַלְמִיד וּלְהַרְאוֹת לוֹ הֶמּוֹן אַהֲבָה, וּבִפְרָט בָּעוֹתִים הַלָּלוּ שֶׁרֹב הַבָּתִּים מְלֵאִים בְּעָיוֹת - הֵן בְּעִנְיְנֵי פַּרְנָסָה וְכוּ', הֵן בְּעִנְיְנֵי שָׁלוֹם בַּיִת וְכוּ', וְהֵן שֶׁיְּלָדִים בָּאִים מִבָּתִּים שְׁבוּרִים וְכוּ', וְלָכֵן מְכֻרָּחִים לָלֶכֶת עִם הַיְלָדִים רַק עִם סַבְלָנוּת גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, וְרַק כָּךְ מַצְלִיחִים אִתָּם, כִּי הַמְלַמֵּד מָכְרָח לְהַשְׁלִים אֶת מַה שֶּׁהַיֶּלֶד לֹא קִבֵּל בַּבַּיִת, הָיֵינוּ תְּשׁוּמֶת לֵב וְאַהֲבָה וּמַחְמָאוֹת, שֶׁאֶת כָּל זֶה הוּא לֹא מְקַבֵּל בַּבַּיִת, וְרַק כָּךְ מַצְלִיחִים עִם הַתַּלְמִידִים, וּבִפְרָט שֶׁבְּפִרּוּשׁ גִּלּוּ לָנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מַה זּוֹ סַבְלָנוּת עִם תַּלְמִידִים (עֵרוּבִין נד:): רַבִּי פְּרֵידָא הֲוָה לֵיהּ הַהוּא תַּלְמִידָא דַּהֲוָה תָּנֵי לֵיהּ אַרְבַּע מְאָה זִמְנֵי וְגָמַר. יוֹמָא חַד בָּעִיוֹהָ לְמִלְּתָא דְּמִצְוָה, תְּנָא לֵיהּ וְלָא גְּמַר. אָמַר לֵיהּ: הָאִדָּנָא מַאי שְׁנָא? אֲמַר לֵיהּ מִדְּהַהִיא שַׁעְתָּא דְּאָמְרוּ לֵיהּ לְמָר אִכָּא מִלְּתָא דְּמִצְוָה אַסְחַאי לְדַעְתַּאי, וְכָל שַׁעְתָּא אֲמִינָא הַשְׁתָּא קָאֵי מַר הַשְׁתָּא קָאֵי מַר. אָמַר לֵיהּ: הַב דֵּיעְתָּךְ וְאַתְנֵי לִיךְ, הֲדַר תְּנָא לֵיהּ אַרְבַּע מְאָה זִמְנֵי [אַחֲרִינֵי]. נְפַקָא בַּת קָלָא וַאֲמַרָה לֵיהּ: נִיחָא לָךְ דְּלֵיסְפּוּ לָךְ אַרְבַּע מְאָה שְׁנֵי אוֹ דְּתִזְכּוּ אַתְּ וְדָרָךְ לְעָלְמָא דְּאָתֵי? אָמַר דְּנִזְכּוּ אֲנָא וְדָרֵי לְעָלְמָא דְּאָתֵי. אָמַר לָהֶן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: תְּנוּ לוֹ זוֹ וָזוֹ; - שֶׁרַבִּי פְּרֵידָא חָזַר עַל הַלִּמּוּד עִם הַתַּלְמִיד אַרְבַּע מֵאוֹת פְּעָמִים, וּלְבַסּוֹף שָׂכַח הַתַּלְמִיד מַה שֶּׁלָּמַד, וְחָזַר רַבִּי פְּרֵידָא וְלָמַד אוֹתוֹ עוֹד פַּעַם אַרְבַּע מֵאוֹת פְּעָמִים, וְזָכָה בִּשְׁבִיל זֶה לַאֲרִיכוּת יָמִים וְשָׁנִים שֶׁחַי אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה, וְגַם יָרַשׁ אֶת הָעוֹלָם הַבָּא, הֲרֵי שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ אֵיזֶה שֶׁצְּרִיכִים סַבְלָנוּת כְּמוֹ בָּרֶזֶל עִם הַיְלָדִים, אַחֶרֶת לֹא כְּדַאי לוֹ לִהְיוֹת מְלַמֵּד בְּשׁוּם פָּנִים וְאֹפֶן.

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יַעְזֹר שֶׁיִּהְיוּ מְלַמְּדִים יִרְאֵי הַשֵּׁם וְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ, שֶׁיֵּדְעוּ אֵיזֶה לְהִתְנַהֵג עִם הַתַּלְמִידִים וְיַחַדְּירוּ בָּהֶם אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וְיִרְאַת שָׁמַיִם שְׁלֵמָה, שֶׁזֶּה יְסוֹד הַיְסוֹדוֹת שֶׁל הַחִנּוּךְ - שֶׁצְּרִיכִים לְחַנֵּךְ אֶת הַתַּלְמִידִים וְהַתַּלְמִידוֹת לִהְיוֹת יְהוּדִים כְּשֵׁרִים מַאֲמִינִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וּמְקַיְּמִים בִּשְׁלֵמוּת אֶת מִצְוֹותָיו יִתְבָּרֵךְ בְּהִדּוּר רַב וּבְשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְעַל כֻּלָּם לְהַחְדִּיר בַּתַּלְמִידִים אַהֲבַת הַתּוֹרָה שֶׁיִּהְיֶה לָהֶם אַהֲבָה וְחֵשֶׁק לִלְמֹד.

הַמֵּאִחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

אֵיפֹה הָיִיתָ אַתָּה?!

בִּכְלָל זוֹ יְדִיעָה פְּשׁוּטָה בְּשָׁלוֹם בַּיִת: לְעוֹלָם אַל תַּגִּיד בְּקֹרֶת עַל מַשֶּׁהוּ שֶׁאִשְׁתְּךָ עָשְׂתָה!. הָאִשָּׁה טָרְחָה וְהֵכִינָה, וְלֹא יָצָא בְּדִיּוּק כְּמוֹ שֶׁרָצִיתָ, אָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ שֵׂכֶל מִתְבּוֹנֵן וּמַעֲרִיךְ אֶת הַהַשְׁקָעָה שֶׁהִיא כֵּן עָשְׂתָה וְנוֹתֵן תּוֹדָה! גַּם אִם אַתָּה לֹא יָכוֹל לְהַכְנִיס לַפֶּה, תַּעֲשֶׂה בְּחָכְמָה לְהַסְתִּיר זֹאת, קְצַת שֵׂכֶל שֶׁיִּהְיֶה לְךָ לֹא לוֹמַר בְּקֹרֶת אַחֲרֵי שֶׁטָּרְחוּ בִּשְׁבִילְךָ...

כָּתוּב בְּתִקּוּנֵי זֹהַר עַל הַפָּסוּק "לֹא תְבַעֲרוּ אֵשׁ בְּכֹל מֹשְׁבֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת" - זוֹ הָאֵשׁ הַבָּאָה מֵהַכָּבֵד - הַכַּעַס, עַל זֶה הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה מַזְהִירָה אוֹתָנוּ, שֶׁנִּשְׁמֹר מְאֹד שֶׁלֹּא תִּהְיֶה לָנוּ שׁוּם נְגִיעָה שֶׁל הַעֲבֵרַת אֵשׁ הַכַּעַס בַּבַּיִת.

מַשֶּׁהוּ לֹא הִצְלִיחַ בְּדִיּוּק כְּמוֹ שֶׁרָצִיתָ? הַיְלָדִים הוֹפְכִים אֶת הַבַּיִת? שׁוּם דָּבָר לֹא מְסֻדָּר כְּמוֹ שֶׁרָצִיתָ? עַכְשָׁו הִנְפַּסְיוֹן שֶׁלְּךָ, וְלֹא רַק בְּשַׁבָּת בְּעַצְמָהּ, כְּבָר בְּעֶרֶב שַׁבָּת, זְמַן שֶׁל מֶתַח בְּהַרְבֵּה בָּתִּים, הַגַּעְתָּ הַבַּיְתָה קֹדֶם הַדְּלָקַת הַנֵּרוֹת וַאֲתָה רוֹאֶה אֶת כָּל זֹאת, הַשַּׁאֲלָה הִיא עָלֶיךָ: אֵיפֹה הָיִיתָ עַד עַכְשָׁו?... הָאִשָּׁה צְרִיכָה לַעֲשׂוֹת הַכֹּל עִם הַיְלָדִים שֶׁקּוֹפְצִים? אִם אַתָּה בָּא וּלְכָל הַפָּחוֹת אַתָּה שׁוֹתֵק, נִיחָא... אֲבָל לְהַתְחִיל בְּקִפְידוֹת וּצְעָקוֹת רַחֲמָנָא לִצְלָן זֶה כְּבָר גּוֹבֵל בְּחִלּוּל שַׁבָּת! כִּדְבְרֵי הַזֹּהַר הַנַּ"ל.

שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ אוֹמֵר, כַּעַס בְּחֵיק כְּסִילִים יָנוּחַ. אָדָם שֶׁכּוֹעֵס הוּא כְּסִיל, כִּי הֲרֵי לֹא הִתְחַתַּנְתָּ הַיּוֹם, יֵשׁ לְךָ כְּבָר נִסָּיוֹן, אַתָּה יוֹדֵעַ מַה יִּקְרֶה, תִּדְאַג וְתַעֲזֹר שֶׁהַכֹּל יִהְיֶה מוּכָן וּמְסֻדָּר מֵרֹב בִּרְגָּע וּשְׁמָחָה, אִם אֵין לְךָ אֶת הַשֵּׂכֶל הַזֶּה וְאַתָּה בָּא בְּגָלַל זֶה לִידֵי כַּעַס הֲרֵי שֶׁהִנַּחְתָּ כְּסִיל... לָמָּה לֹא תַּקְדִּים כָּל מִינֵי שְׁמִירוֹת לְהַזָּהֵר מִזֶּה? הֲרֵי בְּזֶה תָּלוּי כָּל הַבַּיִת שֶׁל הָאָדָם! כָּל הַשַּׁבּוּעַ חוֹבָה לְהִשָּׁמֵר מִכַּעַס, וּבְשַׁבָּת - תּוֹסֶפֶת אַהֲבָה וּפִיּוּס!

אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְהַשְׁקִיעַ בָּזֶה, אֵין הוּא דּוֹמֶה מְשַׂבֵּת לְשַׁבָּת, הוּא מִתְקַדֵּם יוֹתֵר וְיוֹתֵר, בּוֹנֶה רֹגַע וְאַהֲבָה עוֹד וְעוֹד. שֶׁלְּחַן שַׁבָּת שֶׁמִּתְנַהֵל בְּרֹגַע וּבְשִׂמְחָה, שָׁרִים זְמִירוֹת וּמְסַפְּרִים סִפּוּרֵי צַדִּיקִים, זֶה שֶׁלְּחָן שַׁבָּת! זֶה הַחִנּוּךְ הֵכִי קָדוֹשׁ וְטָהוֹר לִילָדִים, זֶה "לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת 'לְדוֹרֹתָם'" - לְמַעַן הַיְלָדִים, לְהַרְאוֹת לָהֶם אֶת יְפִי בַּיִת יְהוּדִי קָדוֹשׁ, סִפּוּרִים רַבִּים יֵשׁ עַל אֲנָשִׁים שֶׁעָבְרוּ מַה שֶּׁעָבְרוּ, וּמָה שֶׁהֶחֱזִיק אוֹתָם בַּיְּהַדוּת הוּא מַה שֶּׁזָּכוּ לִרְאוֹת בְּבֵיתָם בְּשַׁבָּת.

אֲנִי שׁוֹמֵעַ הַרְבֵּה פְּעָמִים, שֶׁהַגֶּבֶר אוֹ הָאִשָּׁה מַגִּיעִים לְשַׁבָּת עֲיֵפִים וְכוּ', לָכֵן צָרִיךְ שֵׂכֶל לָדַעַת אֶת זֶה, לְהָבִין כַּמָּה שֶׁזֶּה חָשׁוּב, שֶׁכָּל הַמִּשְׁפָּחָה תֵּשֵׁב יַחַד בִּזְמַן הַסְּעוּדָה, לֹא "קוֹשְׁרִים" אֶת הַיְלָדִים לְכִסְאוֹת, בְּוַדַּאי לֹא בְּצָעָקוֹת חַס וְשָׁלוֹם, אֵין דָּבָר כָּזֶה, אֶלָּא בְּדִבּוּרִים טוֹבִים: "מֹתָק, מְתוּקָה, יֵשׁ לִי מַשֶּׁהוּ לְסַפֵּר, לְהַרְאוֹת לָכֶם", אַשְׁרֵי הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְהַנְהִיג כָּזֶה שָׁלְחָן שַׁבָּת.

(מתוך שיעור יום רביעי פרשת ויקהל תשמ"ד)

לְבְכוֹת מֵחָדָשׁ...

גְּדוֹלָה וְרַבָּה הָיְתָה עֲבוֹדָתוֹ בַּקֹּדֶשׁ שֶׁל רַב סְעַדְיָה גָּאוֹן, בְּכָל יְמֵי חַיָּיו הָיָה לוֹחֵם מִלְחֲמוֹת ה' נֶגֶד הַקָּרָאִים שֶׁפָּקְרוּ בְּתוֹרָה שֶׁבְּעַל־פֶּה, וְהָיָה נוֹסֵעַ מֵעִיר לָעִיר וּמְפָרְסֵם אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה בְּהַקְדּוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וּבְדִבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, וְגִלָּה מַהֵי מַעֲלָתָהּ שֶׁל תּוֹרָה שֶׁבְּעַל־פֶּה, שֶׁהִיא תּוֹרָה מִן הַשָּׁמַיִם מַמָּשׁ.

בְּאַחַת מִמַּסְעוֹתָיו הַקְּדוֹשִׁים, הִגִּיעַ פַּעַם לְאֵיזוֹ עִיר, וּבָהּ הָיָה אֵיזֶה יְהוּדִי עָשִׁיר גָּדוֹל, שֶׁבֵּיתוֹ הָיָה בִּבְחִינַת בֵּיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, שֶׁכָּל מִי שֶׁהָיָה רָעֵב - נָתַן לוֹ לֶאֱכֹל בְּשֶׂפַע, וְלֹא בִּקֵּשׁ מְאוּמָה לְשָׂכָר, וְהָיָה מְכַבֵּד כָּל עָנִי שֶׁיַּרְגִּישׁ כְּבִבְיָתוֹ שָׁלוֹ.

בְּאוֹתָהּ עִיר, אַף־אֶחָד לֹא הִכִּיר אֶת רַב סְעַדְיָה גָּאוֹן, וּבְהַגִּיעוֹ לְבֵית הֶעָשִׁיר, אָמְנָם כִּבְּדוֹ הֶעָשִׁיר, אַךְ כְּפִי שֶׁהָיָה רָגִיל לְכַבֵּד אֶת כֻּלָּם, וְלֹא יוֹתֵר מִזֶּה, כִּי לֹא יָדַע כְּלָל שֶׁהָ'אוֹרֵחַ' שֶׁנִּקְלַע לְבֵיתוֹ הוּא לֹא אַחֵר מֵאֲשֶׁר רַב סְעַדְיָה גָּאוֹן.

כַּעֲבוֹר כַּמָּה יָמִים, נָטַל רַב סְעַדְיָה גָּאוֹן רְשׁוּת מִגַּבַּאי בֵּית־הַכְּנֶסֶת לוֹמַר דְּרָשָׁה, וּמִנִּיאָז נִתְגַּלָּה שְׁמוֹ בְּכָל הָעִיר, שֶׁהוּא 'רַב סְעַדְיָה גָּאוֹן' הַנּוֹדָע לְשֵׁם וּלְתִהְלָה, וְכָל אַנְשֵׁי הָעֲיָרָה בָּאוּ לִשְׁמֹעַ אֶת הַדְּרָשָׁה, וְגַם בְּדַרְשָׁה זוֹ נָהַג כְּדַרְכּוֹ בַּקֹּדֶשׁ - לְגַלּוֹת אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, לְשַׁבֵּחַ אֶת חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל וְתוֹרָה שֶׁבְּעַל־פֶּה בַּאֲרִיכוּת נִפְלָאָה.

אַחַר הַדְּרָשָׁה, שָׁב רַב סְעַדְיָה גָּאוֹן לְחַדְרוֹ שֶׁבָּאַכְסַנְיָה. כַּעֲבוֹר אֵיזֶה זְמַן הוּא שׁוֹמֵעַ נְקִישׁוֹת בַּדֶּלֶת, וּבְפָתְחוֹ עוֹמֵד הֶעָשִׁיר בַּעַל הָאַכְסַנְיָה, וְהִנֵּה הוּא נוֹפֵל לְרַגְלָיו שֶׁל רַב סְעַדְיָה וּמַתְחִיל לְבְכּוֹת: **"רַבִּי, אֲנִי מְבַקֵּשׁ מִכֶּם סְלִיחָה שֶׁלֹּא כִּבַּדְתִּי אֶתְכֶם דַּי!"**... רַב סְעַדְיָה גָּאוֹן הִתְפַּלֵּא מְאֹד, וְתֵכֶף עָנָה וְאָמַר: "הֲלֹא כִּבַּדְתֶּם אוֹתִי בְּמְאֹד מְאֹד" וְכוּ', וְהֶעָשִׁיר בְּשֶׁלּוֹ: **"לֹא, לֹא, רַבִּי, עַד עַכְשָׁו לֹא יָדַעְתִּי שֶׁאַתָּם 'רַב סְעַדְיָה גָּאוֹן', וְעַכְשָׁו אֲנִי מַתְחִיל לְכַבֵּד אֶתְכֶם מֵחָדָשׁ, כְּפִי שֶׁרָאוּי לְ'רַב סְעַדְיָה גָּאוֹן'!"**...

אַחַר שֶׁנִּפְרְדוּ לְשָׁלוֹם, סָגַר רַב סְעַדְיָה גָּאוֹן הַדֶּלֶת בַּעֲדוֹ, וְהֵחֵל בּוֹכֶה בִּדְמָעוֹת שָׁלִישׁ לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא: **"רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, רְאֵה מָה אוֹמֵר אוֹתוֹ אָדָם, וְכַמָּה רְאוּיִים הַדְּבָרִים לְהֵאָמֵר עָלֵינוּ, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הֲרֵי עַד עַכְשָׁו אָמְנָם כִּבַּדְתִּי אוֹתְךָ, אֲבָל לֹא הִכַּרְתִּי אוֹתְךָ, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְעַכְשָׁו אֲנִי מַכִּיר אוֹתְךָ מֵחָדָשׁ!"**...

וְסִיפּוּר לְשַׁבָּת

וּמֵאוֹתוֹ הַיּוֹם וָאֵילָךְ, מָסַר נַפְשׁוֹ רַב סְעַדְיָה גָּאוֹן בְּכָל יוֹם בִּשְׁבִיל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְהֵחֵל מֵחָדָשׁ בִּתְמִידוּת, וּכְשֶׁחָזַר אֶל הָעִיר שֶׁבָּהּ הָיְתָה לוֹ יְשִׁיבָה גְּדוֹלָה, רָאוּ הַתַּלְמִידִים שֶׁיֵּשׁ לָרַבָּם הִתְלַהֲבוּת מְיֻחֶדֶת לַעֲבוֹדַת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, שֶׁלֹּא הָיְתָה לוֹ כָּזֹאת קֹדֶם לָכֵן, וְהָיָה פֶּלֶא בְּעֵינֵיהֶם - מַה אֵרַע לְרַבִּי, בְּכָל יוֹם הַהִתְלַהֲבוּת עוֹלָה מַעֲלָה מַעֲלָה, וּמַתְחִיל הַתְחָלָה חֲדָשָׁה, וּמִתְלַהֵב יוֹתֵר וְיוֹתֵר; הַתְּפִלָּה שֶׁלּוֹ, הַתּוֹרָה שֶׁלּוֹ, קִיּוּם הַמִּצְוֹוֹת שֶׁלּוֹ, בְּכָל יוֹם בְּהִתְלַהֲבוּת חֲדָשָׁה. וּשְׁאָלוּהוּ הַתַּלְמִידִים: "רַבִּי, מַה קָּרָה?"... וְסִפֵּר לָהֶם אֶת כָּל הַמַּעֲשֶׂה שֶׁאֵרַע, עָנָה וְאָמַר: **"זֶה לָמַדְתִּי בְּאֵיזוֹ עִיר נִדַּחַת, שֶׁהָיִיתִי שָׁם וְרָאִיתִי בַּעַל-הַבַּיִת עָשִׁיר מַכְנִיס אוֹרְחִים, וְנוֹתֵן כָּבוֹד לְכֻלָּם, וְגַם לִי נָתַן כָּבוֹד, כֵּיוָן שֶׁנִּתְגַּלָּה לוֹ שֶׁאֲנִי רַב סְעַדְיָה גָּאוֹן, נָפַל לְרַגְלַי וּבִקֵּשׁ סְלִיחָה, וְאָמַר: 'כָּל הַכָּבוֹד שֶׁנָּתַתִּי לָכֶם עַד כֹּה, לֹא הָיָה מְאוּם, כִּי הָיִיתִי נוֹתֵן לָכֶם, רַב סְעַדְיָה גָּאוֹן, כָּבוֹד מְלָכִים, בְּכֵן עָשִׂיתִי חֶשְׁבּוֹן לְעַצְמִי: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, כְּפִי שֶׁהִכַּרְתִּי אוֹתְךָ עַד כֹּה, הָיִיתִי צָרִיךְ לִתֵּן לְךָ אֶת הַכָּבוֹד הַכִּי גָּדוֹל, וְלֹא עָשִׂיתִי כֵּן', אָז קִבַּלְתִּי עַל עַצְמִי בְּכָל יוֹם מֵחָדָשׁ לַעֲבֹד אֶת הַקָּדוֹשׁ-בָּרוּךְ-הוּא!"**...

הָעוֹלֶה לְמַעֲשֶׂה: רַבֵּנוּ זַ"ל מְגַלֶּה לָנוּ (לִקּוּטֵי־מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ו'), שֶׁיְּהוּדִי צָרִיךְ תָּמִיד לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה. כְּלוֹמַר, לֹא מַסְפִּיק שֶׁהוּא 'בַּעַל תְּשׁוּבָה', אֶלָּא עָלָיו לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה מֵחָדָשׁ בְּכָל פַּעַם, וְכֵן בְּכָל יוֹם וְיוֹם לְהַתְחִיל עֲבוֹדָה חֲדָשָׁה; כָּךְ **מִתְנַהֲגִים הַצַּדִּיקִים, וְכָךְ הֵם מְלַמְּדִים אוֹתָנוּ!**

(אוצר הקונטרסים, חלק כ"ט, עמוד שכ"ז)

לְמַעֲשֶׂה!

הָרָצוֹן

הָרְצוֹנוֹת עוֹשִׂים רֹשֶׁם

אִם הָאָדָם מְחַזֵּק עַצְמוֹ בִּרְצוֹנוֹת חֲזָקִים, לֹא יִמָּלֵט שֶׁלְּבַסּוֹף יִזְכֶּה לְהוֹצִיא אוֹתָם מֵהַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל, כִּי **הָרְצוֹנוֹת שֶׁל בַּר יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂים רֹשֶׁם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת**, וּבִרְצוֹן טוֹב שֶׁיֵּשׁ לוֹ בָּזֶה הָעוֹלָם - מְעוֹרֵר כְּנֶגְדּוֹ בָּעוֹלָמוֹת הָעֶלְיוֹנִים.

רַק הָעִקָּר הוּא הָרָצוֹן

אָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל: "מִי שֶׁיּוֹדֵעַ מְעַט מִגְּדֻלָּתוֹ יִתְבָּרַךְ אֵינִי יוֹדֵעַ אֵיךְ יָכוֹל לוֹמַר שֶׁיַּעֲבֹד אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְשׁוּם מַלְאָךְ וְשָׂרָף אֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְפָּאֵר עַל זֹאת שֶׁיּוּכַל לַעֲבֹד אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ **רַק הָעִקָּר הוּא הָרָצוֹן לִהְיוֹת רְצוֹנוֹ חָזָק וְתַקִּיף תָּמִיד לְהִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְכוּ'**... "וּבְתוֹךְ כָּךְ מִתְפַּלְּלִין **וְלוֹמְדִין וְעוֹשִׂין מִצְוֹוֹת**". (שִׂיחוֹת הָרַ"ן שִׂיחָה נ"א)

לְהוֹצִיא מִפִּיו

הָעִקָּר לְהוֹצִיא אֶת הָרָצוֹן וְהַכִּסּוּפִים מִפִּיו, וְתֵדַע שֶׁכָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר כָּזֶה הוּא הַצָּלָחָה נִצְחִית שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְתָאֵר וּלְשַׁעֵר כְּלָל, כִּי **עַל יְדֵי זֶה בּוֹנֶה לְעַצְמוֹ הֵיכָלוֹת וְכֵלִים לְהַשִּׂיג בָּהֶם אוֹרוֹת עֶלְיוֹנִים, וְעַל יְדֵי זֶה יִזְכֶּה בֶּאֱמֶת לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה**, כִּי עִקַּר הַתְּשׁוּבָה תָּלוּי כְּפִי שֶׁמִּתְחַזֵּק בִּרְצוֹנוֹת וּמוֹצִיאָם מִפִּיו לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

(קוּנְטְרֵס "רָצוֹן טוֹב")

דפוס צבעים אמיתיים

לזכות **בת שבע בת רות, נחמן ישראל בן רות**

לזכות **אלישע בן רינה**

לזכות **יצחק עזרא בן אסתר נוגה** לזיווג הגון

לזכות ולרפואת ר' **שלמה ברוך** בן **רבקה** הי"ו

לקבלת הגליון באימייל מדי שבוע: BRESLEV.SHELY@GMAIL.COM

להשתתפות בזכות הגדולה בהדפסת והפצת הגיליון

בהעברה בנקאית: ע"ש "ידידי עיר ברסלב"

בנק מרכנתיל, סניף: 725 מספר חשבון: 26437

בנדרים פלוס: קופת "ידידי עיר ברסלב"

לציין בהערה: **עבור גיליון בהיכלו**